

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou v právní věci

žalobkyně: **T. H. N.**, narozené dne X,
státní příslušnost: Vietnamská socialistická republika,

zastoupené Mgr. Markem Eichlerem, advokátem,
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**,
sídlem Loretánské náměstí 101/5, 118 00 Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2025, čj. 146505-8/2025-MZV/OPL,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ze dne 26. 11. 2025, č. j. 146505-8/2025-MZV/OPL, v rozsahu týkajícím se žalobkyně, a dále rozhodnutí České ekonomické a kulturní kanceláře v Tchaj-peji ze dne 4. 8. 2025, čj. 1360-3/2025-MZV/TAJP, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 13.140 Kč k rukám jejího zástupce Mgr. Marka Eichlera, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala žádost o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g zákona o pobytu cizinců, spojenou s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti u České ekonomické a kulturní kanceláře v Tchaj-peji (dále „správní orgán I. stupně“). Správní orgán I. stupně usnesením ze dne 4. 8. 2025, čj. 1360-3/2025-MZV/TAJP (dále „prvostupňové rozhodnutí“) rozhodla o neupuštění od povinnosti osobního podání a řízení podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zastavila.
2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen „žalovaný“) po spojení věci žalobkyně s dalšími řízeními, jejichž účastníci byli zastoupeni tímtež právním zástupcem, odvolání rozhodnutím ze dne 26. 11. 2025, čj. 146505-8/2025-MZV/OPL, (dále jen „napadené rozhodnutí“) podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
3. Žalobkyně se u zdejšího soudu nyní domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

4. Žalobkyně namítla, že zastupitelský úřad – správní orgán I. stupně, vydal nezákonné a nepřezkoumatelné rozhodnutí a žalovaný se s oprávným prostředkem nijak nevypořádal.
5. Předně, posouzení odůvodněnosti neupuštění od povinnosti osobního podání je dle jejího názoru nezákonné a nepřezkoumatelné. Správní orgány interpretovaly pojem „*odůvodněný případ*“ pro možnost upuštění od povinnosti osobního podání ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců nesprávně. K argumentaci žalovaného odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 9. 8. 2018, čj. 9 Azs 213/2018-22, žalobkyně namítla, že pod ztíženou dostupnost zastupitelského úřadu lze zahrnout i její případ. Omezení stanovené nařízením vlády č. 206/2025 Sb., vztahující se na občany Vietnamu, je diskriminační a zákon jej nemůže akceptovat. Neurčitý právní pojem byl v tomto případě interpretován a aplikován chybně. Je třeba rozlišovat neurčitý právní pojem a správní uvážení, k čemuž odkázal na judikaturu NSS týkající se otázky neurčitých právních pojmů a správního uvážení, z níž částečně také citovala (čj. 7 A 131/2001-47, čj. 8 As 37/2011-54, čj. 3 Azs 240/2014-35, čj. 5 As 73/2009-91, či čj. 3 Azs 12/2003-38, a dále na „*stanovisko rozšířeného senátu č. 8/2006 pod č. 906*“ (pozn. soudu: ve skutečnosti jde o usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS). Pokud by soud shledal, že uvedený termín představuje právě správní uvážení, má za to, že nebyly naplněny základní nároky na jeho aplikaci. Šablonovité rozhodnutí správního orgánu I. stupně neobstojí, navíc je absurdní, že žalovaný smísil všechny žádosti podané skrze jednoho právního zástupce do jednoho rozhodnutí. Žalobkyně ničeho nenamítá proti samotnému stanovení kvót, avšak nelze systematicky stanovovat kvóty u většiny států, ze kterých podávají žádosti právě příslušníci Vietnamu; jedná se o politickou diskriminaci. Stanovení nulové kvóty není *de facto* kvótou, ale znemožněním faktického podávání žádostí. Pokud se systematicky nedařilo získat termín k podání žádosti i před nařízením vlády, měl zastupitelský úřad stanovit jiný systém, který by cizincům umožnil lidským způsobem dostat se k termínu, např. regulací počtu, nikoliv však celkového vyloučení. Uvedl příklad dosavadní funkční praxe, kde jsou počty k podávání žádostí stanoveny odlišně pro státní příslušníky státu, v němž se nachází zastupitelský úřad, a pro ostatní státní příslušníky, kteří splňují podmínku minimálně 2 let dlouhodobého pobytu. Je nesmyslné, aby zastupitelský úřad agendu najednou zcela zrušil za situace, kdy měl stanoveny termíny k podávání žádostí a objem žádostí byl schopen odbavit.
6. Žalobkyně dále uvedla dle ní stěžejní argumenty pro posouzení jeho věci.

7. Jednak žalobkyně zdůraznila, že v době podání její žádosti o pobytové oprávnění, resp. o upuštění od povinnosti učinit tak osobně, existovala na straně správního orgánu I. stupně objektivní překážka znemožňující podání žádosti. Správní orgán I. stupně schválil novou úpravu maximálního počtu žádostí o víza platnou od 1. 7. 2025, snižující počet žádostí na nulu a fakticky tak znemožňující jejich podání. Žalobkyně se již předtím opakovaně pokoušela získat termín, avšak neúspěšně. Právě v tom spatřuje uvedenou objektivní překážku. Správní orgán I. stupně nemůže opatření k regulaci migrace učinit sám, je limitován činností dalších správních orgánů a právními předpisy.
8. Žalobkyně považovala za nepřipustné, aby se informace o zavedení nulových kvót pro vydávání víz správním orgánem I. stupně, tedy o zásadní změně, na jeho internetových stránkách objevila až dne 23. 6. 2025, tedy jen cca. týden před účinností nařízení vlády č. 206/2025 Sb., dne 1. 7. 2025. Žadatelé mají v souvislosti s podáním žádosti celou řadu povinností, a správní orgán I. stupně jim je musí umožnit splnit, postupovat předvídatelně a v souladu se zákonem. Odkázal při tom na judikaturu Ústavního soudu (sp. zn. II. ÚS 487/03 a IV. ÚS 690/01), z níž rovněž citoval. Není akceptovatelné, aby byl během jediného týdne změněn roky fungující systém. Správní orgány svým postupem porušily základní zásady správního řízení, zejména § 4 a 6 správního řádu. Veřejná správa je službou veřejnosti, a tato zásada se uplatňuje i na občany Vietnamu. Právě výše uvedené objektivní překážky na straně správního orgánu I. stupně mohou představovat odůvodněný případ, kdy je možné od povinnosti osobního podání upustit.
9. Za druhé žalobkyně namítla, že správní orgány nedostály povinnosti rozhodovat podle konkrétních okolností případu. Žalobkyně se snažila získat termín k podání žádosti, což doložila i fotodokumentací neúspěšných pokusů. Tuto skutečnost však správní orgány ignorovaly. Odkázala při tom na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové čj. 30 A 42/2018-161, podle nějž má žadatel právo podat žádost lidsky důstojným způsobem a v přiměřeném čase. K tomu poukázala na obsah webových stránek správního orgánu I. stupně, který citovala a z něhož vyplývá, že pokud se žadatel během posledního roku nejméně 4x neúspěšně pokusil o sjednání termínu k osobnímu podání žádosti o pobytové oprávnění za jiným účelem než sloučení rodiny a jde o stále stejný účel, je umožněno podání žádosti za stejným účelem bez nutnosti účasti v další slosovatelné registraci. Dlouhodobá marná snaha o získání termínu k osobnímu podání žádosti tak může být relevantní. Žádost o upuštění od této povinnosti představuje jediný prostředek, jímž lze sjednat nápravu.
10. Žalobkyně proto z těchto důvodů navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný úvodem shrnul průběh správního řízení. Má za to, že veškeré relevantní okolnosti, týkající se podřazení situace pod pojem „*odůvodněný případ*“ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, byly zohledněny. Správní orgán I. stupně své rozhodnutí opřel o judikaturu NSS, např. rozsudek ze dne 9. 8. 2018, čj. 9 Azs 213/2018-22. Ustanovení § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců prakticky provádí doporučení tohoto soudu obsažené v jeho rozsudku ze dne 30. 8. 2012, čj. 8 As 90/2011-62. Postup byl plně v souladu s tímto ustanovením. Zákonodárce reagoval na specifický případ, kdy počet žádostí převyšuje kapacitu zastupitelského úřadu, a umožňuje vybrat určitý počet žádostí způsobem založeným na náhodném prvku. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs

153/2016-52 dodal, že v tomto případě byl takový prvek aplikován férovým, transparentním a předvídatelným způsobem. Všem požadavkům správní orgány dostály.

12. Dále uvedl, že spojení žádostí podaných skrze stejného právního zástupce a zatížených stejnými nedostatky je projevem procesní ekonomie, nikoliv „šablonovitosti“ rozhodnutí. I přes obdobnost jednotlivých případů je žalovaný posuzoval individuálně. Nedospěl navíc k závěru, že by různý počet pokusů o získání termínu pro osobní podání žádosti u jednotlivých účastníků spojeného řízení měl vliv na správnost odvoláním napadeného usnesení správního orgánu I. stupně. Nejde o odůvodněný případ, který by od takového způsobu podání žádosti umožňoval upustit. Došlo k aplikaci zákonem předpokládaného regulativu náhodným prvkem.
13. K tomu dále podotkl, že od 1. 7. 2025 byla nulová kvóta na nově přijaté žádosti stanovena nikoliv z vůle správního orgánu I. stupně, ale nařízením vlády, zcela mimo rámec správního řízení. Vláda tak reagovala na zvýšený počet žádostí o pobytové oprávnění v situaci, kdy značná část těchto osob jsou občany zemí odlišných od státu, v němž se zastupitelský úřad nachází. Pohledem rozsudku NSS ze dne 30. 5. 2021, čj. 1 Azs 43/2024-50, body 32 a 34, je třeba chápat smysl a účel předmětného ustanovení tak, že má zajistit efektivní fungování kapacitně omezených zastupitelských úřadů právě v takových situacích, jako jsou mimořádné vlny zájemců. S ohledem na určitou prodlevu, provázející vydání aktualizace nařízení vlády je potom třeba dočasný „převís poptávky“ vyřešit právě náhodnou volbou žádostí, jimž bude termín přidělen.
14. Přijetím nařízení vlády č. 206/2025 Sb. dne 11. 6. 2025 nebyl narušen princip předvídatelnosti ani legitimní očekávání. Takovou regulaci přímo předpokládá § 181b zákona o pobytu cizinců. Na věci by tak nic nezměnilo ani to, kdyby správní orgán I. stupně tuto informaci na svých internetových stránkách nezveřejnil. Nelze odhlédnout od skutečnosti, že velikost a kapacitní možnosti zastupitelského úřadu odpovídá zájmům státu v daném regionu, a počtu obyvatel států spadajících do jeho působnosti. Ve vízové agendě došlo v rozhodném období k mimořádnému nárůstu zájemců o registraci termínu pro osobní podání pobytové žádosti s tím, že významnou skupinou žadatelů byli státní příslušníci jiných zemí, než Tchaj-wanu. Právě na tuto skutečnost uvedené nařízení vlády, vydané na základě zákonného zmocnění, reagovalo. Nelze dále pominout, že zaměstnanecká karta je pobytové oprávnění nenárokové a omezení kapacitních možností zastupitelského úřadu je v důsledku prvkem regulace ekonomické migrace cizinců do ČR, jakožto projevu svrchovanosti podle čl. 1 odst. 1 Ústavy, obdobně dle čl. 79 odst. 5 Smlouvy o fungování EU, který žalovaný též citoval. To je také rozdíl např. od dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny, jehož předmětem řízení je rozhodování o právu na sloučení rodiny vyplývající z unijního práva, kdy v případě zaměstnanecké karty nelze o takovém „právu“ hovořit. Jedná se tak leda o právo na přístup ke správnímu orgánu, které zůstalo zachováno i po 1. 7. 2025.
15. Žalovaný dodal, že nemůže ovlivnit skutečnost, že právním zástupcem žalobkyně byly podány žaloby ve věci čtyř účastníků řízení u různých soudů. Ponechal na úvaze soudu, zda shledá důvody pro vedení společného řízení ve věci žalob proti napadenému rozhodnutí a proti takovému postupu předem ničeho nenamítal (kromě tohoto řízení se jedná dále o řízení ve věci vedené zdejším soudem pod sp. zn. 1 A 2/2026, Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. 41 A 1/2026 a Krajským soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 60 A 1/2026).

16. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Správní spis

17. Soud si k posouzení a rozhodnutí věci vyžádal od žalovaného originál správního spisu. Ten mu ve vyjádření k žalobě sdělil že originál správního spisu, který se týkal i dalších tří účastníků řízení po spojení odvolacího řízení, byl již odeslán Krajskému soudu v Ústí nad Labem k jeho výzvě ze dne 7. 1. 2026, evidované pod jeho sp. zn. 41 A 1/2026. Zdejší soud si pak písemnou žádostí od Krajského soudu v Ústí nad Labem vyžádal originál správního spisu dočasně k zapůjčení, a to i v souvislosti s vedením řízení ve věci dalšího z dotčených žadatelů pod sp. zn. 1 A 1/2026, ve které rozhodl rozsudkem ze dne 30. 3. 2026, čj. 1 A 1/2026-42.
18. Ze správního spisu vyplynuly následující pro věc podstatné skutečnosti.
19. Žalobkyně podala dne 30. 6. 2025 u správního orgánu I. stupně prostřednictvím datové schránky žalovaného žádost o vydání zaměstnanecké karty a současně požádala o upuštění od podmínky osobního podání žádosti. O datu podání žádosti není mezi účastníky řízení sporu. K žádosti kromě jiných dokumentů přiložil též kopie e-mailů adresovaných správnímu orgánu I. stupně ze dnů Uvedla, že v důsledku změny příslušného nařízení vlády byla zavedena diskriminační nulová kvóta pro občany států a teritorií, kteří nemají automatický volný přístup na trh práce. Skutečnost, že správní orgán I. stupně dne 1. 7. 2025 pozastaví přijímání nových žádostí, lze považovat za odůvodněný případ. K omezení přijímání žádostí došlo usnesením vlády, které nemá obecnou závaznost. Žalobkyni je odpíráno právo na přístup ke správnímu orgánu. Navíc, pokud žádost směřuje k vydání zaměstnanecké karty, je situace tím naléhavější, neboť byla na pozici svým budoucím zaměstnavatelem již vybrána. Žadatelé nemohou dopláct na nedostatečnou kapacitu zastupitelských úřadů. Jedná se o jediný prostředek, jak zjednat nápravu.
20. Žalobkyně podala dne 30. 6. 2025 u správního orgánu I. stupně prostřednictvím datové schránky žalovaného žádost o vydání zaměstnanecké karty a současně požádala o upuštění od podmínky osobního podání žádosti. O datu podání žádosti není mezi účastníky řízení sporu. K žádosti kromě jiných dokumentů přiložila též kopie e-mailů adresovaných správnímu orgánu I. stupně ze dnů 5. 1. 2024, 4. 10. 2024, 6. 12. 2024, 7. 2. 2025 a 4. 4. 2025 s žádostí o přidělení termínu k osobnímu podání (pozn. soudu: z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žádost o stanovení termínu byla podána ještě jednou, patrně 6. 6. 2025; tomu by nasvědčovala i dále uvedená automatická odpověď), spolu s automaticky generovanou odpovědí správního orgánu I. stupně ze dne 9. 6. 2025, že termín nebyl přidělen.
21. Usnesením ze dne 11. 7. 2025, čj. 1360-2/2025-MZV/TAJP, vyzval správní orgán I. stupně žalobkyni, aby předložila kompletní žádost o zaměstnaneckou kartu. K doplnění stanovil lhůtu 20 dní. K tomu žalobkyně dne 31. 7. 2025 předložila svou žádost o zaměstnaneckou kartu na předepsaném formuláři a další dokumenty.
22. Dne 4. 8. 2025 vydal správní orgán I. stupně usnesení čj. 1360-3/2025-MZV/TAJP, jímž rozhodl o neupuštění od povinnosti osobního podání, a v důsledku toho řízení podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zastavil. Uvedl, že takový postup je výjimečný, odstraňující přílišnou tvrdost v jednotlivých případech. Odkázal při tom na judikaturu NSS (rozsudek ze dne 11. 8. 2015, čj. 6 Azs 77/2015-36, ze dne 27. 7. 2016, čj. 10 Azs 219/2015-67, ze dne 8. 9. 2016, čj. 10 Azs 163/2016-37, a ze dne 14. 11. 2019, čj. 1 Azs 217/2019-32). Situace žalobkyně však neodůvodňuje takový speciální postup. V době podání žádosti měl správní

orgán I. stupně na internetových stránkách uveden nejvyšší přípustný počet žádostí o zaměstnaneckou kartu s tím, že v případě překročení tohoto počtu budou žadatelé vybírání prostřednictvím žalovaného na základě systému náhodného prvku. Nestanovení termínu nenaplnňuje důvody pro upuštění od osobního podání. Přístup k úřadu není odepřen, ale regulován pomocí přijatých opatření. Pokud jde o argumentaci nařízením vlády stanovujícím nulovou kvótu, jde o právní předpis s obecnou závazností, jemuž se správní orgán I. stupně musí podřídít.

23. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí blanketní odvolání do datové schránky žalovaného dne 20. 8. 2025, které po výzvě správního orgánu I. stupně ze dne 21. 8. 2025, doplnila.
24. V doplnění zástupce žalobkyně namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí s ohledem na to, že bylo vydáno identické rozhodnutí u všech jeho klientů-cizinců, a to dokonce bez ohledu na konkrétní zastupitelský úřad (Tchaj-pej či Tokio). Správní orgán I. stupně se nezabýval konkrétními skutkovými okolnostmi. Postup žalobkyně v řízení není důsledkem hledání mezer v zákoně, ale nefunkčnosti systému. Snažila se získat termín, v mezičase byla stanovena nulová kvóta na nově přijímané žádosti. Usnesení vlády nemá účinky navenek, nejde o závazný právní předpis. Je nepřípustné, aby tak zásadní změnu oznámil správní orgán I. stupně pouze 8 dní před její účinností. Namítl rozpor se základními zásadami správního řízení. Celý spor se týká formy podání žádosti, tedy de facto technické záležitosti, nikoliv věci samé.
25. Žalovaný nejprve řízení o odvolání proti rozhodnutí ve věci žalobkyně nejprve usnesením dne 24. 11. 2025 usnesením čj. 146505-4/2025-MZV/OPL, spojil podle § 140 odst. 1 správního řádu s řízeními dalších tří žadatelů, s odůvodněním, že mají stejného zástupce, řízení se týkají téhož předmětu (vydání zaměstnanecké karty) uplatněné obdobným způsobem, tedy s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání.
26. Poté žalovaný napadeným společným rozhodnutím žalovaný dne 26. 11. 2025 odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Neshledal nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ten postupoval v souladu s § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců, pokud stanovil výběr žádostí na základě systému náhodného prvku. Postup, jehož se žalobkyně domáhala, by fakticky znamenal přednostní vyřízení její žádosti, což cílem zákonodárce nebylo. Zaměstnanecká karta je nenárokový druh pobytového oprávnění, na rozdíl např. od dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny. Ohledně systému pro určení termínu pro podání žádosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2024, čj. 1 Azs 43/2024-50. Stanovení kvót nařízením vlády 206/2025 Sb. předpokládá § 181b zákona o pobytu cizinců a představuje regulační mechanismus na úseku migrace. Vláda tak reagovala na vzrůstající nárůst žádostí státních příslušníků okolních států regionu; zastupitelský úřad však slouží primárně občanům těch zemí, které spadají do jeho působnosti.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

27. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].
28. Soud ve věci rozhodl bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť ve věci lze rozhodnout jen na základě listinných důkazů, k nimž měli účastníci možnost se vyjádřit, resp. které jsou jim známy, přičemž nikdo z účastníků řízení nevyjádřil s takovým projednáním věci nesouhlas.

Žádné další návrhy důkazů účastníci řízení nevznесли a ani soud neshledal potřebu dokazování nad rámec obsahu předloženého správního spisu.

29. Žaloba je důvodná.

30. Při posouzení žaloby soud vycházel z následující právní úpravy.

31. Podle § 169d odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) [ž]ádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně.
32. Podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců [s] výjimkou žádostí nepřijatelných podle § 169h odst. 1 písm. b) a § 169h odst. 3 může zastupitelský úřad v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o bytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu.
33. Podle § 169f odst. 1 zákona o pobytu cizinců [z]astupitelský úřad může stanovit, že žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu, a to pro účel pobytu, za kterým je tato žádost podávána, způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce a na svých internetových stránkách.
34. Podle § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců [v] případě, že počet objednávek ke sjednání termínu osobního podání žádosti převyší počet termínů daných kapacitou zastupitelského úřadu, budou objednávky ke sjednání termínu osobního podání žádosti vybrány způsobem založeným na náhodném prvku.
35. Podle § 181b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců [v]láda nařízením stanoví maximální počet žádostí, které lze podat v rámci období 1 roku rozvrženého rovnoměrně na jednotlivé kalendářní měsíce na příslušném zastupitelském úřadu, jde-li o žádosti o zaměstnaneckou kartu.
36. Podle § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 220/2019 Sb., ve znění účinném do 30. 6. 2025, (dále jen „nařízení vlády“) [m]aximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze v rámci období 1 roku podat na zastupitelském úřadu, je uveden ve sloupci 2 přílohy č. 2 k tomuto nařízení.
37. Příloha č. 2 k nařízení vlády přitom pro zastupitelský úřad v Tchaj-peji nestanovila žádné omezení maximálního počtu žádostí o zaměstnaneckou kartu, resp. žádostí o jakékoliv bytové oprávnění.
38. Podle § 1 odst. 3 nařízení vlády č. 220/2019 Sb., ve znění nařízení vlády č. 206/2025, tj. účinném od 1. 7. 2025, [m]aximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu, které mohou v rámci období 1 roku podat na zastupitelském úřadu občané států nebo samostatných jurisdikcí neuvedených na seznamu podle § 98 písm. u) zákona o zaměstnanosti, je uveden ve sloupci 2 přílohy č. 3 k tomuto nařízení.

39. Podle nové s účinností od 1. 7. 2025 vložené Přílohy č. 3 k nařízení vlády je v případě zastupitelského úřadu v Tchaj-peji maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu pro občany států nebo samostatných jurisdikcí neuvedených na seznamu podle § 98 písm. u) zákona o zaměstnanosti omezen na celkově 60 žádostí, z toho 60 žádostí v Programu vysoce kvalifikovaný zaměstnanec nebo Programu klíčový a vědecký personál. V Programu kvalifikovaný zaměstnanec je maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu stanoven 0.
40. Podstatou věci je otázka, zda v případě žalobkyně šlo o tzv. „odůvodněný případ“ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, pro který měl správní orgán I. stupně u žalobkyně upustit od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu na zastupitelském úřadě. Žalobkyně se domnívá, že tomu tak bylo, neboť v minulosti se opakovaně neúspěšně pokoušela o získání řádného termínu z důvodů na straně správního orgánu I. stupně, žalovaný naopak tvrdí, že neupuštění od osobního podání žádosti bylo vyhodnoceno správně, neboť upuštění od této povinnosti by fakticky znamenalo přednostní vyřízení žádosti žalobkyně ve vztahu k ostatním žadatelům, takový postup by obcházel § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
41. Výkladem pojmu „odůvodněný případ“ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, se zabývala judikatura správních soudů již v minulosti.
42. K uvedenému pojmu se vyslovil např. Krajský soud v Brně, který v rozsudku ze dne 31. 7. 2024, čj. 56 A 10/2023-33, uvedl: „Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs 213/2018 – 22 vyplývá, že ust. § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců v sobě zahrnuje nejen správní uvážení, ale kombinuje je s neurčitým právním pojmem „odůvodněný případ“. Tento pojem nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na odborném posouzení v každém jednotlivém případě. Správnímu orgánu je poskytován prostor pro zhodnocení, zda konkrétní situace patří do rozsahu daného neurčitého právního pojmu, či nikoliv. Míra uvážení správního orgánu se zde zaměřuje na skutkovou podstatu a její vyhodnocení. Naplnění obsahu neurčitého právního pojmu sebou nese povinnost správního orgánu rozhodnout způsobem, který norma předvídá (viz odst. 17 rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 351/2018 – 50).“ (...) Zdejší soud zdůrazňuje, že přestože zákonodárce vytvořil správnímu orgánu prostor k tomu, aby zhodnotil, zda konkrétní situace pod neurčitý právní pojem „odůvodněné případy“ spadá, či nikoliv, přičemž posuzování důvodů pro upuštění od osobního podání žádosti bude s ohledem na různé skutkové okolnosti vždy obsahovat určitou míru uvážení správního orgánu, tak to nemůže představovat libovůli v tom směru, jaké skutkové okolnosti správní orgány coby „odůvodněné případy“ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců uznají, a jaké nikoliv. Je tomu právě naopak; citované ustanovení klade v rámci správního uvážení v tomto směru vysoké nároky na správní orgány, které zahrnují rovněž provedení řádného výkladu pojmu „odůvodněné případy“ a zejména předestření hledisek, jakými bude správní orgán na konkrétní skutkovou situaci žadatele nahlížet, aby nedošlo k nezodpovědnému odlišnému zacházení s jednotlivými žadateli za obdobných skutkových okolností. Správní orgány jsou povinny zhodnotit skutková tvrzení žadatele a přezkoumatelným způsobem vysvětlit, proč je lze či nelze podřadit pod pojem „odůvodněné případy“.“
43. V usnesení ze dne 11. 9. 2025, čj. 5 Azs 198/2024-30, pak NSS uvedl, že „[z]ároveň je pravdou, jak správně konstatovali krajský soud i žalovaný, že při přezkumu neupuštění od osobního podání žádosti se správní soud zabývá výlučně tím, zda existují důvody, pro které není třeba na osobním podání trvat. Předmětem soudního přezkumu proto není hodnocení smysluplnosti či efektivity osobního podání, ale pouze posouzení, zda správní orgány správně vyložily neurčitý právní pojem „odůvodněný případ“ a poté jej správně aplikovaly na zjištěný skutkový stav (srov. rozsudky

Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2025, č. j. 6 Azs 223/2024-36, a ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 Azs 351/2018-50, či usnesení ze dne 15. 7. 2025, č. j. 1 Azs 80/2025-32).“

44. V daném případě žalovaný v napadeném rozhodnutí k důvodům neupuštění od povinnosti osobního podání žádosti správního orgánu I. stupně s odkazem na judikaturu NSS uvedl, že správní orgán I. stupně postupoval správně, neboť v souladu s důvodovou zprávou k novele č. 173/2023 Sb., která § 169f odst. 3 do zákona o pobytu cizinců vložila, stanovil postup vedoucí k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu založený na principu výběru objednávek termínů na základě náhodného prvku. Takový postup aproboval NSS též doporučením ve svém rozsudku ze dne 30. 8. 2012, čj. 8 As 90/2011-62, na který ostatně odkazuje i důvodová zpráva k novele č. 173/2023 Sb. Dodal, že velikost a personální obsazenost daného zastupitelského úřadu v Tchaj-peji odpovídá potřebám a zájmům ČR v tomto teritoriu, tedy odráží místní potřeby, kapacity a finanční možnosti ČR. Proto dle názoru žalovaného nelze dospět k závěru, že neúspěšné pokusy o registraci termínů k osobnímu podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty v určitém časovém horizontu způsobují nezákonný stav, který by bylo nutno odstraňovat prostřednictvím institutu upuštění. Naopak, dle jeho názoru šlo o zákonem předpokládaný postup, který je dle něj potvrzen následným stanovením kvót pro nízko-kvalifikované zaměstnance ze třetích zemí ve prospěch těch vysoce kvalifikovaných, kteří jsou občané Tchaj-wanu. Pokud by správní orgán postupoval tak, jak navrhovala žalobkyně, znamenalo by to fakticky přednostní vyřízení její žádosti o vydání zaměstnanecké karty a tím by byl § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců obcházen, což by odporovalo zásadě rovnosti oproti těm žadatelům, kteří si řádně a včas pro dané období svůj termín pro osobní podání žádosti zaregistrovali.
45. Dále žalovaný s odkazem na rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2022, čj. 4 Azs 14/2022-34, připomněl nenárokovost zaměstnanecké karty a dále pojednal o povaze tohoto pobytového oprávnění na podkladě závěrů judikatury NSS, z níž také citoval. Na základě toho učinil závěr, že na rozdíl od povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, jejímž jádrem je realizace práva na sloučení rodiny, zaměstnanecké karty jsou pobytovým titulem, u něž unijní právo výslovně předpokládá pravomoc členského státu EU stanovit objem vstupů, což bylo realizováno právě nařízením vlády. Nyní účinné stanovení kvót jen potvrzuje, že vyrovnávací mechanismus z kapacitních důvodů podle § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců byl ze strany správního orgánu I. stupně aplikován zcela na místě a legitimním způsobem. Tento postup je předpokládán v § 181b zákona o pobytu cizinců. Změny nařízení vlády novelou č. 206/2025 Sb., byly provedeny po vyhodnocení programů ekonomické migrace, a to směrem k cizincům, na jejichž příchodu má ČR zvýšený zájem. K tomu žalovaný odkázal na znění důvodové zprávy k novele. Zdůraznil, že v případě žalobkyně se jednalo o nízko-kvalifikovaného žadatele. Proto žalovaný nepřisvědčil ani námitce žalobkyně, že nevyhovění její žádosti je v rozporu s veřejným zájmem. Současně konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí proto není nepřezkoumatelné.
46. Dále žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2024, čj. 1 Azs 43/2024-50, body 32 až 34, ve světle kterých je nutno chápat smysl a účel dotčené právní úpravy. K námitce porušení práva na přístup ke správnímu orgánu podle § 36 odst. 1 Listiny žalovaný odkázal na poslední větu rozsudku NSS ze dne 14. 7. 2022, čj. 4 Azs 14/2022-34, tj. aby byl postup správních orgánů prostý svévole, založen na férových a rozumně splnitelných pravidlech pro podávání žádostí a průběžném prověřování, že tato pravidla jsou v praxi dodržována. To bylo vše splněno. Právo na přístup ke správnímu orgánu přitom není právem na kladné vyřízení žádosti.

47. Soud se s uvedenými závěry žalovaného neztotožnil. Při posuzování této věci přitom soud vycházel zejména ze svých dříve učiněných závěrů ve skutkově obdobné věci evidované pod sp. zn. 19 A 36/2025, a dále z věci vedené pod sp. zn. 1 A 1/2026, která se týkala vietnamského žalobce, jehož řízení o odvolání bylo taktéž spojeno s řízením o odvolání žalobkyně v nynější věci.
48. Ustanovení § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců bylo do zákona o pobytu cizinců vloženo zákonem č. 173/2023 Sb. Důvodová zpráva k tomuto ustanovení uvádí, že se jedná o výslovnou úpravu praxe slosování termínů pro podání žádostí na zastupitelských úřadech a tato praxe byla dříve potvrzena judikaturou, zejména rozšířeným senátem NSS v rozsudku ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, a rozsudkem ze dne 30. 8. 2012, čj. 8 As 90/2011-62. NSS uvedl, že stát může regulovat počet žádostí předem stanovenými pravidly, včetně prvku náhodnosti (např. losování), pokud má spravedlivou podobu. Důvodová zpráva dále uvádí, že úprava reflektuje omezené personální a technické možnosti zastupitelských úřadů a jejich vyšší provozní náklady. Tento přístup je dle důvodové zprávy v souladu s rozsudkem NSS ze dne 23. 2. 2018, čj. 5 Azs 312/2017-33, bod [14], podle kterého nedostatečnost kapacit nezakládá nezákonnost postupu správního orgánu. Stejný závěr podporují i rozsudky NSS ze dne 23. 5. 2018, čj. 3 Azs 345/2017-36, a ze dne 31. 5. 2018, čj. 7 Azs 75/2018-22. Důvodová zpráva dále uvádí, že Ministerstvo zahraničních věcí počítá s mechanismem, kdy po dvou neúspěšných slosováních bude cizinci umožněno podat žádost, zejména u žádostí vycházejících ze směrnic EU.
49. Žalobkyně namítala, že bylo porušeno její právo podat žádost lidsky důstojným způsobem a v přiměřeném čase. Pokud se systematicky nedařilo získat termín k podání žádosti i před nařízením vlády, měl zastupitelský úřad stanovit jiný systém, který by cizincům umožnil lidským způsobem dostat se k termínu, např. regulací počtu, nikoliv však celkového vyloučení.
50. Podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod: „Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.“
51. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 11. 2019, čj. 1 Azs 217/2019-32, uvedl s odkazem mimo jiné na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS, že „zakotvení povinnosti osobního podání žádosti o povolení k taxativně vymezeným pobytům není nesouladné s ústavně zaručeným právem domáhat se stanoveným postupem svého práva u správních orgánů (čl. 36 odst. 1 Listiny). Zejména pokud správní orgány adekvátně využívají ustanovení o možnosti upustit od osobního podání žádosti, není důvodu o ústavní konformitě povinnosti osobního podání žádosti o některá povolení k pobytům či o některá víza jakkoli pochybovat. Pokud však stát stanovil povinnost osobního podání žádosti, je po něm současně nutno požadovat, aby pro žadatele o pobyty či víza vytvořil adekvátní podmínky, za kterých mohou takto stanovenou povinnost splnit. Uvedenou povinnost totiž stát nesmí zneužívat k jiným účelům, než kvůli nimž byla do zákonné úpravy vtělena, zejména ji nesmí zneužívat ke svévolnému faktickému bránění žadatelům své žádosti vůbec podat, a tím k faktickému znemožnění ucházet se o pobytové oprávnění v České republice.“ (zvýraznění podtržením doplnil zdejší soud). V tomto rozsudku soud dále konstatoval, že „[j]e na veřejné správě, jakým způsobem „technicky“ uspořádá vyřizování žádostí o nejružnější pobytové oprávnění tak, aby byla schopna je za přiměřených nákladů zvládat. Musí však v každém případě umožnit žadatelům takové žádosti v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem podat. Je na veřejné správě, zda ke splnění tohoto úkolu využije

informační technologie, vícestupňovou proceduru posuzování žádostí, prvky náhodného výběru, nástroje ekonomické regulace (správní poplatky v citelné výši) anebo kombinaci některých z těchto či jiných nástrojů. Zvolené nástroje však musí být založeny na racionálních a férových pravidlech a umožňovat průběžnou i následnou kontrolu toho, že nejsou zneužívány či používány svévolně.“

52. NSS dále konstatoval v rozsudku ze dne 30. 8. 2012, čj. 8 As 90/2011-62, č. 2756/2013 Sb. NSS, že „žadatel o vízum, jakkoli nemá právní nárok na vstup do České republiky, má právo na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny) při vyřizování žádosti o takový vstup. Toto právo v sobě zahrnuje především předvídatelné a běžným žadatelem obvykle splnitelné procedurální podmínky podání a vyřízení žádosti, k nimž je nutno počítat i možnost podat žádost v reálném čase a lidsky důstojným způsobem, například bez nutnosti obracet se na neoficiální zprostředkovatele.“ (zvýraznění podtržením doplnil zdejší soud). V rozsudku čj. 1 Azs 217/2019-32, také konstatoval, že cizinci „mají právo podat žádost o vydání povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu. Toto právo však může být, jak soud uvedl v citovaném rozsudku, podmíněno předchozím splněním procedurálních podmínek, mezi něž patří také povinnost sjednat si termín osobního podání žádosti. Sjednávání termínů musí nutně odrážet a zohledňovat na straně jedné organizační, technické a personální možnosti daného zastupitelského úřadu a na straně druhé vyšší poptávky po těchto termínech (rozsudek ze dne 23. 2. 2018, č. j. 5 Azs 312/2017-33).“
53. NSS tedy opakovaně zdůraznil, že ačkoli cizinci nemají právní nárok na vstup do ČR, čl. 36 odst. 1 Listiny jim zaručuje právo na spravedlivý proces. Toto právo zahrnuje možnost podat žádost o udělení povolení k dlouhodobému pobytu v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem.
54. Žalovaný ve svém vyjádření argumentoval tím, že se poptávka u správního orgánu I. stupně v době, kdy se žalobkyně snažila registrovat, zvýšila natolik, že jí nebyl schopen vyhovět. Na tuto zvýšenou poptávku bylo reagováno stanovením maximálního počtu žádostí o zaměstnaneckou kartu nařízením vlády č. 206/2025 Sb., s účinností od 1. 7. 2025. S ohledem na určitou prodlevu, provázející vydání aktualizace nařízení vlády je potom třeba dočasný „převís poptávky“ vyřešit právě náhodnou volbou žádostí, jimž bude termín přidělen. Dle žalovaného se jednalo o zákonem předpokládaný stav, a to jak v období do 30. 6. 2025, tak i po tomto období. Nejednalo se o nezákonný stav, objektivní nedostupnost zastupitelského úřadu či jinou provozní překážku pro podání žádosti, ale o transparentní, svévole prostý a zákonný regulativ, který nemůže být v případě nenárokového pobytového titulu důvodem pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Soud s tímto názorem žalovaného nesouhlasí.
55. Do dne 1. 7. 2025 byla žalobkyně oprávněna podat žádost o vydání zaměstnanecké karty u správního orgánu I. stupně bez jakéhokoli omezení týkajícího se počtu přijatelných žádostí. Žalovaný měl ve smyslu výše citované judikatury povinnost si technicky uspořádat vyřizování žádostí tak, aby je byl správní orgán I. stupně schopen za přiměřených nákladů zvládat. Musí však v každém případě umožnit žadatelům takové žádosti v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem podat. Zákon o pobytu cizinců stanoví v § 169d odst. 1 povinnost podat žádost osobně. Jak již bylo uvedeno, tato povinnost není v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny, pokud je správní orgán schopen umožnit podání žádosti v přiměřeném časovém horizontu lidsky důstojným způsobem, využívá-li adekvátně ustanovení o možnosti upustit od osobního podání žádosti.

56. Judikatura NSS dovodila, že možnost upustit od osobního podání žádosti je možností výjimečnou a mělo by se k ní přistupovat v případech, kdy by bylo trvání na osobním podání žádosti tvrdé či nerozumné (srov. např. rozsudky ze dne 11. 8. 2015, čj. 6 Azs 77/2015-36, ze dne 27. 7. 2016, čj. 10 Azs 219/2015-67, a ze dne 8. 9. 2016, čj. 10 Azs 163/2016-37, či ze dne 11. 3. 2021, čj. 1 Azs 367/2020-41). Podle NSS „pod pojem „odůvodněný případ“ spadají např. případy, kdy je žadatel v osobním podání žádosti omezen svým zdravotním stavem, a dále případy, kdy bude objektivně nemožné dostavit se k zastupitelskému úřadu, ale i situace, kdy je dostupnost zastupitelského úřadu z provozních důvodů objektivně velmi ztížena (srov. rozsudek ze dne 28. 7. 2023, č. j. 8 Azs 90/2022 - 48). Nelze tedy vyloučit, že ve výjimečných případech by důvodem pro upuštění od osobního podání žádosti mohla být i zdravotní rizika; Nejvyšší správní soud totiž v rozsudku ze dne 8. 4. 2021, č. j. 1 Azs 4/2021 - 28, uvedl (i když ve vztahu k dočasně uzavřeným zastupitelským úřadům), že ochrana osob před riziky spojenými s onemocněním COVID-19 a s tím související opatření jsou nepochybně situací, kdy je dostupnost zastupitelského úřadu objektivně velmi ztížena. Důvodem pro upuštění od osobního podání žádosti mohou být i specifické rodinné poměry žadatele o pobytové oprávnění (např. závažné zdravotní postižení jeho dětí, kvůli němuž není spravedlivé po něm požadovat jejich delší odloučení). (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2023, čj. 3 Azs 163/2022-36).
57. V rozsudku ze dne 31. 5. 2011, čj. 9 Aps 6/2010-106, pak NSS konstatoval, že: „[p]rostřednictvím daného institutu lze tedy zohlednit situace, které budou cizinci důvodně bránit v osobním podání žádosti přímo na zastupitelském úřadě. O jaké typové případy v praxi půjde, zda se má jednat pouze o případy překážek osobní účasti, které jsou na straně cizince, nebo též o případy překážek na straně zastupitelského úřadu, zákon o pobytu cizinců žádným způsobem ani neupravuje ani nenaznačuje. Každé takové posouzení tedy závisí na úvaze zastupitelského úřadu, který by měl při svém rozhodování zohlednit všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti.“ Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 8. 2018, čj. 9 Azs 213/2018-22, upřesnil, že „odůvodněný případ“ není redukován pouze na existenci omezení způsobených zdravotním stavem, ale rovněž situace, kdy je dostupnost zastupitelského úřadu objektivně velmi ztížena; lze uvažovat i o situaci, kdy samotný zastupitelský úřad může mít např. natolik závažné provozní problémy, že nebude možné jej osobně navštívit.“
58. Své závěry NSS potvrdil i v následující judikatuře, přičemž z rozsudku NSS čj. 9 Azs 213/2018-22, na který navazoval též Krajský soud v Brně ve svém rozsudku čj. 56 A 10/2023-33 (viz výše bod 42.), vyplývá, že za „odůvodněný případ“ z důvodu objektivně velmi ztížené dostupnosti zastupitelského úřadu lze považovat např. i situaci, kdy bude mít samotný zastupitelský úřad natolik závažné provozní problémy, že jej nebude možné osobně navštívit). Nejvyšší správní soud v bodě 38 rozsudku zdůraznil, že institut upuštění od osobního podání žádosti je třeba chápat jako regulativ, který správnímu orgánu poskytl zákonodárce, aby v odůvodněných případech mohl zmírnit přílišnou tvrdost právní úpravy dopadající na „konkrétní (jednotlivé) situace žadatelů.“
59. V aktuálním usnesení ze dne 27. 11. 2025, čj. 5 Azs 264/2024-38, NSS své dosavadní závěry zopakoval a mimo jiné dodal, že „[z] těchto východisek vyplývá, že od povinnosti osobního podání žádosti lze upustit, jestliže by požadavek na přítomnost žadatele byl příliš tvrdý. Tuto tvrdost je třeba posuzovat v kontextu individuálních okolností věci, přičemž tyto okolnosti musí být takového charakteru, že v porovnání s nimi se požadavek na osobní přítomnost žadatele musí jevit jako nepřiměřený (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2025, č. j. 8 Azs 52/2024-47).“

60. Dále judikatura správních soudů dovodila, že žadatel o pobytové oprávnění musí rovněž uvést konkrétní důvody, proč právě jeho případ má být oním „*odůvodněným případem*“, v němž nemá správní orgán trvat na osobním podání žádosti (viz rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2016, čj. 10 Azs 219/2015-67, již citovaný výše), což bylo v daném případě splněno.
61. Dle rozsudku NSS ze dne 22. 2. 2023, čj. 2 Azs 128/2022-48, se o „*odůvodněný případ*“ jedná také v případě dlouhodobého přerušení sběru žádostí zastupitelským úřadem ve spojení s neúspěšným pokusem o registraci během prvního vypsaného termínu registrace a zrušením druhého termínu registrace. V rozsudku ze dne 12. 3. 2020, čj. 2 Azs 147/2019-41, NSS opět shrnul svou dosavadní judikaturu následovně: „*V rozsudku ze dne 28. 6. 2019, č. j. 5 Azs 234/2018-42 (zrušující rozsudek krajského soudu, o jehož argumentaci stěžovatel opřel svou kasační stížnost), Nejvyšší správní soud posuzoval otázku, zda lze bez dalšího dobu jednoho měsíce, po kterou nebylo možné sjednat si termín pro osobní podání žádosti, považovat za nepřiměřenou ve smyslu rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, tj. zda může jít o odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud konstatoval, že ve většině případů tomu tak skutečně nebude, neboť tato doba je sama o sobě poměrně krátká na to, aby se výraznějším způsobem dotkla práv žadatelů. Dále uvedl, že je třeba, s ohledem na tvrzení stěžovatele, že se již několik měsíců předtím neúspěšně snažil sjednat si termín k osobnímu podání žádosti o zaměstnaneckou kartu prostřednictvím systému Visapoint, zohlednit (v případě, že bude toto tvrzení stěžovatele prokázáno) rovněž tuto dobu. Jinými slovy řečeno, doby, po které nebylo, byť z různých důvodů (např. nefunkčnost systému Visapoint a přechod na jiný objednávací systém), žadateli umožněno sjednat si termín pro osobní podání žádosti, se počítají (bod 28). Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „pro posouzení věci nejsou rozhodné jen důvody, pro které se stěžovatel údajně nemohl v systému Visapoint registrovat, ale také doba, po kterou tak nemohl z příčin nikoli na své straně učinit. Stěžovateli totiž i přes problémy popsané v rozhodnutí ministra muselo být umožněno podat žádost v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem (bod 30).“*
62. Z judikatury tedy vyplývá, že nemožnost podat žádost v přiměřeném časovém horizontu lidsky důstojným způsobem, způsobena na straně zastupitelského úřadu, může být důvodem zakládajícím „*odůvodněný případ*“ pro upuštění od povinnosti osobního podání podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Každý cizinec musí i v těchto případech prokázat, že žádost neměl možnost podat osobně z důvodů na straně zastupitelského úřadu, a tudíž by neupuštěním od osobního podání došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny. Soud proto nevešel žalovanému na tvrzení, že by se mohlo jednat o diskriminační přístup vůči ostatním žadatelům, kteří si termín pro osobní podání žádosti o pobytové oprávnění řádně a včas zaregistrovali, nebo dokonce o obcházení § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Všichni žadatelé obecně mají pro zachování svého práva na spravedlivý proces možnost požádat o upuštění od povinnosti osobního podání v případě, že jim v podání žádosti v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem bránily okolnosti na straně správního orgánu. Postavení všech potenciálních žadatelů by tak zůstalo rovné.
63. Bylo prokázáno a není mezi účastníky řízení sporné, že žalobkyně se o registraci termínu pro osobní podání žádosti pokoušela opakovaně od října 2024 (pozn. soudu: *a pravděpodobně již v lednu 2024; tato skutečnost vyplývá ze správního spisu a doložených kopií e-mailů zástupcem žalobkyně, avšak žalovaný ve svém rozhodnutí zmiňuje pouze žádosti od října 2024 a žalobkyně se proti tomuto tvrzení výslovně v průběhu správního řízení, ani v řízení před soudem, nikdy výslovně neobradila. Nepochybné prokázání této skutečnosti však není pro posouzení této věci*

nijak podstatné, proto se jí soud dále nezabýval), tj. ještě před účinnosti novely č. 206/2025 Sb., v pravidelných cca. dvouměsíčních intervalech celkem minimálně 5x, pokaždé neúspěšně. Na rozdíl od skutkového stavu ve výše odkazované věci čj. 2 Azs 128/2022-48, se přitom žalobkyně o registraci pokoušela opakovaně bez jakékoli možnosti odhadnout, zda by se svou registrací ke sjednání termínu k podání žádosti mohla vůbec někdy uspět. Z žádného právního předpisu přitom nevyplývalo, že by možnost podání žádosti o zaměstnaneckou kartu měla být v daném termínu na tomto úřadu omezená. Uvádí-li správní orgán I. stupně, že s ohledem na zvýšenou poptávku po sjednání termínu k podání žádosti nebyl z kapacitních důvodů schopen této poptávce vyhovět, jedná se o objektivní skutečnost na straně tohoto úřadu, která žalobkyni velmi ztížila osobní podání žádosti. Vzhledem k této skutečnosti bylo na místě za účelem ochrany práva žalobkyně na spravedlivý proces vyhodnotit, zda prokázala, že jí nebylo umožněno v přiměřeném časovém horizontu lidsky důstojným způsobem podat žádost o zaměstnaneckou kartu, a tudíž individuálně posoudit, zda bylo na místě využít regulativu podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, neboť jak bylo řečeno výše, i nemožnost adekvátně zareagovat na zvýšenou poptávku, která způsobí nemožnost podání žádosti osobně v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem, může být „*odůvodněným případem*“ pro upuštění od povinnosti osobního podání.

64. To se však nestalo, správní orgán I. stupně ani žalovaný se opakovanými neúspěšnými pokusy žalobkyně o registraci termínu nijak blíže nezabývali, kromě korekce, kterou se žalovaný snažil upozornit, že v případě dvou ze čtyř dotčených žadatelů ve společném odvolacím řízení se o registraci termínu neúspěšně pokusili pouze jednou (tedy nikoliv opakovaně, jako tomu bylo v případě žalobkyně a dále v související věci sp. zn. 1 A 1/2026). Ani přes tyto skutkové rozdíly přitom neshledal nepřezkoumatelnost prvostupňových rozhodnutí ve věcech těchto žadatelů. Tím zatížil i své vlastní rozhodnutí částečnou nepřezkoumatelností.
65. Pokud žalovaný dále zdůraznil, že vzhledem k tomu, že počet objednávek ke sjednání termínu osobního podání žádosti převýšil počet termínů daných kapacitou správního orgánu I. stupně, byly objednávky termínů vybrány předvídatelným způsobem, a to způsobem založeným na náhodném prvku, žalobkyně oponovala, že prvkem regulace ekonomické migrace nemůže být omezení kapacitních možností zastupitelských úřadů. Žalovaný již v napadeném rozhodnutí uvedl, že omezení kapacitních možností zastupitelských úřadů v sobě zahrnuje rovněž prvek regulace ekonomické migrace cizinců do ČR. Velikost zastupitelských úřadů reflektuje zájmy ČR v daném regionu a s tím související velikost diplomatické mise, jakož i specifika daného regionu jako např. počet obyvatel spadajících do působnosti zastupitelského úřadu. Velikost zastupitelského úřadu koresponduje s kapacitními možnostmi. Žalovaný uvedl, že v rozhodném období došlo k mimořádnému nárůstu zájemců o registraci termínu pro osobní podání pobytové žádosti s tím, že významnou skupinou žadatelů byli státní příslušníci jiných zemí, než je Tchaj-wan.
66. K tomu však soud připomíná rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, čj. 1 Azs 2/2019-54, z něhož vyplývá, že z hlediska základního principu dělby moci si vláda, tedy vrcholný orgán moci výkonné, nemůže osobovat působnost zákonodárné moci a svou faktickou činností nahrazovat činnost, která v demokratickém právním státu náleží moci jiné (zákonodárné). „*Hodlá-li vláda (na základě svého politického rozhodnutí) zavést určitý typ regulace, která má fakticky povahu normativního právního aktu vztahujícího se na neurčitý počet adresátů a mající obecnou povahu, nemůže tak činit prostřednictvím aktu interní povahy. To platí tím spíše, jedná-*

li se o opatření v důsledku omezující právo jednotlivce na přístup ke správnímu orgánu garantované čl. 36 odst. 1 Listiny za situace, kdy je tento přístup upraven na úrovni zákona.“

67. V daném případě zákon o pobytu cizinců obsahoval projev vůle k vydání konkretizujících podzákonných předpisů ve vztahu k regulaci příjmu žádostí o určité typy pobytových titulů na zastupitelských úřadech, avšak jak uvedl žalovaný, v rozhodném období došlo k mimořádnému nárůstu zájemců o registraci termínu pro osobní podání pobytové žádosti. Kapacita správního orgánu I. stupně přitom tomuto nárůstu nemohla adekvátně čelit. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že regulace ekonomické migrace má probíhat primárně stanovením objemu počtu přijatelných žádostí, ke kterému došlo až nařízením vlády 206/2025 Sb., kterým bylo s účinností od 1. 7. 2025 změněno nařízení vlády č. 220/2019 Sb., jímž se provádí § 181b zákona o pobytu cizinců. Dle žalovaného vláda tímto postupem reagovala na mimořádně zvýšený objem zájemců o registraci termínu pro podání žádosti o pobytové oprávnění.
68. Podle rozsudku NSS ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, je po státu nutno požadovat, aby, pokud povinnost osobního podání žádosti stanovil, také vytvořil adekvátní podmínky pro to, aby tuto povinnost mohli žadatelé o pobyty či víza přiměřeným způsobem splnit. Uvedenou povinnost totiž stát nesmí zneužívat k jiným účelům, než kvůli nimž byla do zákonné úpravy vtělena, a zejména ji nesmí zneužívat ke svévolnému faktickému bránění žadatelům své žádosti vůbec podat, a tím k faktickému znemožnění ucházet se o pobytová oprávnění v ČR. Judikatura NSS se v minulosti vyjadřovala k systému Visapoint, který podle rozsudku ze dne 5. 12. 2018, čj. 1 Azs 195/2018-48, vskutku reguloval počet podávaných žádostí, přičemž tak činil nepřipustným způsobem, znemožňujícím podat osobně žádost o pobytový titul lidsky důstojným způsobem a v přiměřené době a byl shledán za neodpovídající požadavkům zákona. Soud tak souhlasí s žalobkyní, že ani použití náhodného prvku samo o sobě nemůže regulovat počet podávaných žádostí. Soud má za to, že náhodný prvek je vhodným prostředkem, pokud je stanoven maximální počet žádostí o povolení k pobytu, který lze za určité období přijmout, avšak „poptávka“ po podání této žádosti převyšuje tento nařízením stanovený počet. Za takové situace lze transparentním způsobem upravit výběr žádostí, které bude umožněno podat, náhodným postupem. Též v případě, že obecně „poptávka“ po žádosti o povolení k pobytu převyšuje kapacitu zastupitelského úřadu, lze na základě náhodného prvku určit, které žádosti lze v rámci dané registrace podat, přičemž u dalších žádostí musí být stále zachována možnost podat žádost v přiměřené době, např. při další registraci, případně upuštěním od povinnosti osobního podání, přetrvává-li zvýšená poptávka a zastupitelský úřad na ni nemůže adekvátně reagovat navýšením své kapacity.
69. Soud proto z dosud uvedených důvodů nesouhlasí s názorem žalovaného, že by samotným losováním bylo (byť jen do přijetí nařízení o omezení počtu přijímaných žádostí) možné regulovat ekonomickou migraci do ČR. Není-li počet žádostí o zaměstnaneckou kartu omezen nařízením, jsou cizinci oprávněni tuto žádost v souladu s čl. 36 odst. 1 Listiny a výše citované judikatury v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem podat. Není-li z kapacitních důvodů zastupitelského úřadu možné zajistit právo na spravedlivý proces, je na místě v individuálních případech, kdy je prokázáno, že žádost nebylo možné podat v přiměřené době lidsky důstojným způsobem, využít možnosti § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Pouhé stanovení náhodného výběru, kdy žadatelé nemají možnost podat žádost v přiměřeném časovém horizontu, není bez přijetí nařízení stanovujícího maximální počet přijatelných žádostí postačující pro regulaci ekonomické migrace. Proto soud shledal

námítky existence objektivní překážky na straně správního orgánu I. stupně, jakož i nedostatečného zohlednění individuálních okolností případu žalobkyně, jako důvodné.

70. Pokud jde o závěry rozsudku NSS ze dne 30. 8. 2012, č. j. 8 As 90/2011-62, na které poukazoval žalovaný, jedná se o část rozsudku tzv. *obiter dictum*, přičemž NSS nehodnotil situaci podobnou situaci žalobkyně a pouze uvažoval o možnostech státu. Losování žadatelů o určitý typ víza či povolení k pobytu je nepochybně možný v případě kombinace s jiným prvkem, který zajistí spravedlivou podobu, aby bylo cizincům zřejmé, zda mají, či nemají šanci se svou registrací k podání žádosti úspěš. Dle názoru, který soud vyslovil již v rozsudku ve věci sp. zn. 19 A 36/2025, dokonce nelze za určitých okolností považovat za lidsky důstojnou ani situaci, kdy by se cizinci měli opakovaně snažit o registraci termínu k podání žádosti, aniž by jim bylo oznámeno víc než jen holá skutečnost, že jejich registrace nebyla úspěšná, např. převyšuje-li poptávka počet nabízených termínů natolik, že pravděpodobnost úspěšné registrace termínu je zcela mizivá. Je-li cizinci doručena pouze informace o neúspěšné registraci, bez informace o celkovém počtu uchazečů o termín a o počtu úspěšných uchazečů, nemůže mít představu on ani jeho potenciální zaměstnavatel o tom, jakou má šanci na úspěšnou registraci při dalším pokusu.
71. Soud se též ztotožnil se žalobkyní v tom, že zaměstnanecká karta je také dlouhodobým pobytem vycházejícím ze směrnice EU. Uvedl-li zákonodárce v důvodové zprávě k vloženému § 169f odst. 3 zákona o pobytu cizinců novelou č. 173/2023 Sb., že *„zejména s ohledem na žádosti o dlouhodobé pobyty vycházející ze směrnic EU, Ministerstvo zahraničních věcí počítá s mechanismem, kdy po 2 neúspěšných slosováních je cizinci umožněno podat svoji žádost...“*, lze mít za to, že měl na mysli také žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Jak uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí na str. 6, zaměstnanecké karty vycházejí ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. prosince 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě. Zaměstnanecká karta byla do zákona o pobytu cizinců zavedena zákonem č. 101/2014 Sb. Dle důvodové zprávy byla touto novelou zajišťována zejména implementace směrnice 2011/98/EU. K § 42g odst. 1 (zaměstnanecké karty) důvodová zpráva uvádí, že *„je základní charakteristikou a vymezením legálního pojmu nově zavedeného povolení k dlouhodobému pobytu, které souvisí s transpozicí směrnice 2011/98/EU. Zavádí se zvláštní druh povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání na území – zaměstnanecká karta, která je základním obecným druhem povolení k dlouhodobému pobytu, jehož primárním účelem je zaměstnání na území“*. Z důvodové zprávy k zákonu č. 173/2023 Sb. tedy vyplývá úmysl zákonodárce umožnit podat žádost po dvou neúspěšných slosováních také cizincům, kteří chtějí požádat o vydání zaměstnanecké karty, neboť se také jedná o dlouhodobý pobyt vycházející ze směrnice EU.
72. Citovaná směrnice sice stanoví postup pro vyřizování žádostí, včetně lhůt pro jejich vyřízení, nelze z ní však dovodit lhůtu, ve které by muselo být umožněno žádost podat. Soud tak má za to, že se musí jednat o lhůtu přiměřenou s ohledem na právo cizince na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny, ale i s ohledem na to, že zaměstnavatel, který hodlá cizince zaměstnat, také potřebuje v přiměřeném časovém rámci zjistit, zda s budoucím zaměstnancem může počítat, či nikoliv. Zákonodárcem avizovaný časový horizont, kdy po dvou neúspěšných pokusech má dojít k přijetí žádosti bez povinnosti osobního podání, je dostatečný k zachování práv cizince i budoucího zaměstnavatele. Je však přitom nutné zohlednit, zda by si cizinec nemohl schůzku sjednat v přiměřeném časovém horizontu. NSS

například neshledal, že se cizinec dlouhodobě neúspěšně pokoušel sjednat si schůzku, když doložil dva neúspěšné pokusy o sjednání, které proběhly pouze během jednoho dne, přičemž druhý pokus o registraci mohl během tohoto dne cizinec využít jen proto, že první vlnu registrace musel zastupitelský úřad z důvodu vnějšího ovlivnění systému anulovat (rozsudek ze dne 14. 11. 2019, čj. 1 Azs 217/2019-32). I v této věci však NSS konstatoval, že pokud by cizinec po několika neúspěšných pokusech termín schůzky nezískal, bylo by za takové situace možno uvažovat o postupu podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. V rozsudku ze dne 5. 12. 2018, čj. 1 Azs 195/2018-48, NSS považoval za odůvodněný případ stěžovatelky, která učinila čtrnáct pokusů o registraci v systému Visapoint provedených od 4. - 21. 9. 2017. Je přitom nutné mít na paměti, že systém Visapoint uvolňoval termíny pro registraci žádosti nahodile, což v kombinaci s naprosto nedostačujícím počtem takto uvolňovaných termínů vyústilo v praktickou nemožnost žádost v tomto systému registrovat v přiměřené lhůtě, přičemž vskutku reguloval počet podávaných žádostí.

73. Žalovaný uvádí, že rozdíl zaměstnanecké karty od povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny je v tom, že na její udělení není právní nárok. Lze konstatovat, že v případě neumožnění podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny by mohlo být zasaženo také do práva na rodinný život. Z pohledu čl. 36 odst. 1 Listiny však soud neshledává rozdíl mezi žádostí o zaměstnaneckou kartu a žádostí o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny, není-li počet přijatelných žádostí o zaměstnaneckou kartu transparentně omezen nařízením vlády.
74. Pokud žalovaný ve vyjádření k žalobě argumentoval závěry NSS v bodech 32 až 34 rozsudku ze dne 30. 5. 2024, čj. 1 Azs 43/2024-50, tento případ dle názoru soudu na projednávanou věc nedopadá, neboť se týká jiných skutkových okolností. V odkazované věci se jednalo o případ státních příslušníků Vietnamu, kteří se chtěli registrovat k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu na Generálním konzulátu ČR v Drážďanech, přičemž však k registraci nedoložili doklad potvrzující jejich oprávněný nepřetržitý pobyt po dobu nejméně 2 let vydaný členským státem účastnícím se schengenského systému, Kypru nebo evropským mikrostátem. Soud v odkazovaném rozsudku shledal, že by bylo nespravedlivé a nelogické bránit žalovanému, aby již ve fázi přidělování termínů zkoumal svou místní příslušnost s cílem „neplýtvat“ termíny pro osoby, u nichž shledá svou nepřislušnost. V nyní projednávaném případě se nejednalo o situaci, kdy by žalobci nedoložili při registraci, že jsou k podání žádosti na daném zastupitelském úřadu oprávněni, odkazovaný rozsudek tak není na případ žalobkyně přiléhavý.
75. Námitku nezákonnosti postupu správního orgánu I. stupně při zveřejnění informace na webových stránkách o blížící se účinnosti novely nařízení vlády č. 206/2025 Sb., však soud neshledal důvodnou, neboť jak uvedl žalovaný, správní orgány nemají v moci jakkoliv ovlivnit lhůty legislativního procesu či nastavení konečného data vstupu normativních právních aktů v účinnost. Byla-li příslušná novela vydána dne 11. 6. 2025, přičemž správní orgán I. stupně o ní dle tvrzení žalobkyně na svých stránkách informoval až cca. týden (23. 6. 2025) před její účinností, nelze v tom spatřovat nic nezákonného a soud se ztotožnil s žalovaným, že na věci by se nic nezměnilo ani v případě, pokud by zastupitelský úřad na svých stránkách informaci o změně právní úpravy neuveřejnila, neboť možnost regulace maximálního počtu žádostí prostřednictvím podzákonné úpravy byla předem známá ze zmocňovacího ustanovení.
76. Nad rámec nezbytně nutného pak soud dodává, že se ztotožnil s žalobkyní též v otázce nevhodnosti spojování její věci a dalších tří vietnamských žadatelů do jednoho odvolacího

řízení. Podle § 140 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) [s]právní orgán může na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením spojit různá řízení, k nimž je příslušný, pokud se týkají téhož předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí anebo se týkají týchž účastníků, nebrání-li tomu povaha věci, účel řízení anebo ochrana práv nebo oprávněných zájmů účastníků. Spojit řízení lze i v průběhu řízení za předpokladu, že tím nevznikne nebezpečí újmy některému z účastníků.

77. Jediným pojítkem mezi těmito věcmi totiž i dle vlastního odůvodnění žalovaného byla osoba zástupce žadatelů, advokáta, potažmo skutečnost, že se jednalo o státní příslušníky stejného státu. Sama skutečnost, že se věc týká stejné právní otázky dle názoru soudu nespadá do vymezení „téhož předmětu řízení“; tomu mu bylo tak, pokud by se řízení žalobců vztahovala k jedné a téže žádosti o zaměstnaneckou kartu (zde však existovaly čtyři různé na sobě nezávislé žádosti). Uvedená řízení spolu věcně nesouvisí ani jinak, nejde např. o řízení, které by podmiňovalo nebo by jinak záviselo či navazovalo na jiné řízení (např. řízení o žádosti o změnu zaměstnavatele a žádosti o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty) a už vůbec ne o stejné, či alespoň rodinně spřízněné účastníky řízení. Opačný výklad by v absurdních případech mohl vést k tomu, že by si správní orgán shromažďoval případy týkající se stejné právní otázky (zde splnění podmínek pro upuštění od osobního podání žádosti), byť u zcela jiných účastníků řízení, do jakýchsi sérií, aby o nich mohl následně v určitou chvíli společně rozhodnout jedním rozhodnutím.
78. Nevhodnost takového spojení řízení se pak následně projevila též ve skutečnosti, že řízení o těchto čtyřech žalobách dotčených žadatelů včetně žalobkyně vedou tři různé místně příslušné krajské soudy (zdejší soud, Krajský soud v Ústí nad Labem a Krajský soud v Českých Budějovicích), které jsou povolány přezkoumat jedno a totéž rozhodnutí, přitom kdyby žalovaný vydal u všech dotčených žadatelů samostatné rozhodnutí o odvolání, k tomuto problému by nedošlo. Není proto pravdivé tvrzení žalovaného ve vyjádření k žalobě, že nemohl ovlivnit skutečnost, že právním zástupcem žalobkyně byly podány žaloby ve věci čtyř účastníků řízení u různých soudů. Naopak, tuto skutečnost žalovaný ovlivnil výrazně svým procesním postupem. Nelze přitom zástupci účastníků řízení vytýkat, že standardním způsobem využil právní prostředky ochrany, které mu právní řád k ochraně jejich veřejných subjektivních práv a oprávněných zájmů poskytuje. Pokud žalovaný k takovému procesnímu kroku již přistoupil, bylo vhodnější, aby o odvolání každého z žalobců rozhodl samostatným výrokem. Argumentoval-li žalovaný při ústním jednání důvodem hospodárnosti řízení, je nutno jej upozornit, že takový důvod je jistě legitimní, avšak nelze jej bez dalšího upřednostnit před rozumným výkladem stanovených procesních pravidel a nad či mimo rámec jejich skutečného smyslu a účelu. Soud však neshledal toto pochybení žalovaného za takovou vadu, která by sama o sobě způsobovala nezákonnost napadeného rozhodnutí, pro kterou by bylo nezbytné jej zrušit.
79. Z obdobných důvodů soud nepovažoval za vhodné a ostatně ani za prakticky možné spojovat soudní řízení žalobkyně a řízení dotčených tří žadatelů k návrhu žalovaného do jednoho soudního řízení. K tomu by navíc soud musel vyvolat řízení o tzv. delegaci vhodné před NSS, což by věci nijak neprospělo a zbytečně jen prodloužilo řízení o věci samé.

VI. Závěr a náklady řízení

80. Soud ze shora popsanych důvodů výrokem I. zrušil napadené rozhodnutí, a to pouze v rozsahu týkajícího se žalobkyně, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, podle § 78 odst. 1 s. ř. s., neboť napadené rozhodnutí je nezákonné, a věc vrátil žalovanému

k dalšímu řízení, v němž bude správní orgán vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 3, 4, a 5 s. ř. s.).

81. Žalovaný, resp. správní orgán I. stupně v dalším řízení vyhodnotí případ žalobkyně individuálně a posoudí, zda jí bylo či nebylo umožněno žádost podat v přiměřeném časovém horizontu lidsky důstojným způsobem. Vyjde přitom z toho, že žalobkyně měla na podání žádosti právo s ohledem na čl. 36 odst. 1 Listiny, přičemž nedostatečná kapacita správního orgánu I. stupně (zastupitelského úřadu) nemohla být dostatečným důvodem pro zasažení do tohoto práva, resp. mohla být důvodem pro použití korektivu ve smyslu důvodové zprávy formou upuštění od povinnosti osobního podání žádosti (nemohl-li správní orgán I. stupně vytvořit adekvátní podmínky pro přijetí žádosti žalobkyně osobně). Soud připomíná, že zákonodárce v důvodové zprávě uváděl, že by žádost mělo být umožněno podat bez povinnosti osobního podání po dvou neúspěšných pokusech, přičemž žalobkyně splnila i podmínku min. čtyř neúspěšných pokusů, jak požadoval dle jejího tvrzení správní orgán I. stupně na svých internetových stránkách.
82. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Náklady řízení žalobkyně, která měla ve věci plný úspěch, spočívaly v nákladech na soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3.000 Kč, a na právní zastoupení advokátem. Zástupce žalobkyně v řízení učinil dva úkony právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) - převzetí a příprava právního zastoupení a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní služby v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí činí 4.620 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 5 advokátního tarifu *ve znění účinném od 1. 1. 2025*], celkem 9.240 Kč, k čemuž je nutno dále přičíst náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 450 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem 900 Kč. Zástupce žalobkyně přitom není plátcem DPH, proto mu soud částku odpovídající této dani nepřiznal. Žalovaný je povinen žalobkyni prostřednictvím jejího zástupce zaplatit náhradu nákladů řízení v celkové částce 13.140 Kč (3.000 + 9.240 + 900) do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze vygenerovat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. dubna 2026

Mgr. Darina Michorová
samosoudkyně